

Informatiememo voor het fractievoorzittersoverleg dd 02-04-2024

Van: griffier

Voor: fractievoorzittersoverleg

Onderwerp: vergoedingen burgerraadsleden

Doel: informeren over wettelijke eisen betalen presentiegelden. Keuze fractievoorzitters voor uitwerken raadsvoorstel

Huidige situatie

Burgerraadsleden krijgen presentiegeld voor vergaderingen waarbij ze aanwezig zijn geweest. Het bedrag dat ze daarvoor ontvangen wordt jaarlijks door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) vastgesteld en bedraagt voor 2024 voor gemeenten met de grootte van Overbetuwe €96,21 per bijgewoonde vergadering.

In artikel 17 van het Reglement van Orde van de raad is vastgelegd dat burgerraadsleden de presentielijst tekenen bij de politiek avond en bij structurele raads(werkgroep)bijeenkomsten. Op basis van die presentielijsten worden de presentiegelden uitbetaald.

In 2023 kregen burgerraadsleden gemiddeld 12 bijeenkomsten uitbetaald. Bij een bedrag van €91,28 per keer was dat gemiddeld €1095 per jaar. Het kostte de gemeente in 2023 €24.000.

Er waren 2 burgerraadsleden die 0 keer aanwezig waren, het burgerraadslid met de grootste aanwezigheid kreeg 24 bijeenkomsten uitbetaald.

Circulaire toelichting wettelijke bepalingen over commissies in de Provinciewet en

Gemeentewet (Staatscourant 17-01-2024)

Uit de circulaire van januari blijkt dat we als gemeente niet (altijd) voldoen aan de wettelijke eisen voor vergoeding aan burgerraadsleden. De wettelijke eisen zijn:

- vergaderingen waarin besluitvorming voor de raad wordt voorbereid (o.a. commissies conform artikel 82 Gemeentewet)
- deze vergaderingen moeten worden voorgezeten door een raadslid
- deze vergaderingen moeten een min of meer permanent karakter hebben (niet incidenteel)
- het burgerraadslid moet de vergadering bijwonen.

Aanwezig zijn op de publieke tribune bij een raadsvergadering mag bijvoorbeeld niet uitbetaald worden, opleidingsavonden, raadssprekuren en vragenhalfuur memo's ook niet, hier wordt geen besluitvorming voorbereid. In onze gemeente zal het feitelijk alleen over de politieke voorrondes gaan en de auditcommissie.

Dit betekent dat burgerraadsleden nu meer vergoed krijgen dan is toegestaan. Bij toepassing van de wettelijke voorwaarden zullen de meeste burgerraadsleden max 1 vergadering per cyclus vergoed krijgen, zo'n 10 per jaar. N.b. elk cluster kan gezien worden als een aparte commissie, dus in theorie kan een burgerraadslid per politieke avond deelnemen aan 3 vergaderingen. In de praktijk zit een burgerraadslid meestal bij 1 van de clusters aan tafel.

Mogelijke, wettelijk toegestane, keuzemogelijkheden

1. Er wordt alleen presentiegeld betaald bij deelname aan voorrondes en vaste commissies (conform artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet), zoals de auditcommissie.
2. Alle burgerraadsleden ontvangen een vaste vrijwilligersvergoeding (2024: max €210 per maand EN max €2100,- per jaar). Voor sommige burgerraadsleden betekent dit een afname van inkomsten, voor anderen een toename.

Ad 1: De presentievergoeding is voor 2024 vastgesteld op €96,21. Bij een gemiddeld aantal van 8 politieke avonden per jaar zijn de inkomsten per burgerraadslid €770,- per jaar zijn en kost het de gemeente €17.000,- per jaar.

Ad 2: Bij een (maximale) maandelijkse vrijwilligersvergoeding van €175,- (€2100,-:12) zijn de inkomsten per burgerraadslid €2100,- per jaar en zijn de kosten voor de gemeente (bij 22 burgerraadsleden) €46.200,- per jaar. De vrijwilligersvergoeding kan ook lager vastgesteld worden door de raad. (vb: bij €100,- per maand krijgt een burgerraadslid €1200,- per jaar en kost het de gemeente, bij 22 burgerraadsleden €26.400). Voordeel van optie 2 voor het burgerraadslid is dat als hij/zij voldoet aan de door de belastingdienst gestelde eisen er geen belasting hoeft te worden afgedragen over een vrijwilligersvergoeding. ([Vrijwilligersvergoedingen \(belastingdienst.nl\)](#))

Vraag aan het fractievoorzittersoverleg

Om te voldoen aan de wettelijke voorschriften zal er door de raad een keuze gemaakt moeten worden. Dit komt tot uitdrukking in updates van het Reglement van Orde en de Verordening rechtspositie raads- en burgerleden gemeente Overbetuwe 2022.

Vraag aan de fractievoorzitters is welke variant er uitgewerkt moet worden in het raadsvoorstel over het Reglement van Orde en de rechtspositieregeling.

Relevante passages uit de circulaire

Wat van belang is om te vermelden, is dat de term 'raadscommissie' een materieel begrip is. Dat betekent dat elke vergaderstructuur die wordt ingesteld om zich bezig te houden met de voorbereiding van de besluitvorming door de raad, niet zijnde de raadsvergadering, een raadscommissie is. Het is daarbij niet van belang welke naam aan een vergaderstructuur wordt gegeven. Hieruit volgt dat het wettelijk kader van artikel 82 Gemeentewet niet alleen geldt voor vergaderstructuren waaraan in de praktijk de naam 'raadscommissie' is gegeven, maar voor alle gremia waarin de besluitvorming van de raad wordt voorbereid. Het moet dan wel gaan om een vergaderstructuur met een min of meer permanent karakter. Ad hoc overleggen die op incidentele basis plaatsvinden hier niet onder. (blz 2)

Leden van commissies die zijn ingesteld op grond van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet hebben recht op een vergoeding per bijgewoonde vergadering op grond van artikel 3.4.1 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Afhankelijk van de gemeentegrootte geldt hiervoor een bepaald, vastgesteld bedrag. (blz 6)

In veel gemeenten speelt echter de vraag of elke informatiebijeenkomst of themabijeenkomst die georganiseerd wordt ook een commissievergadering is in de zin van artikel 82. Hierbij geldt dat wanneer de informatiebijeenkomst of themabijeenkomst gezien kan worden als voorbereidend raadswerk, een min of meer permanent karakter heeft en er voldaan wordt aan de eisen die voortvloeien uit art. 82 Gemeentewet – bijvoorbeeld het voorzitterschap van een gekozen raadslid – deze vergadering aangemerkt moet worden als commissievergadering. Burgerraadsleden dienen dan ook een vergoeding te krijgen voor het bijwonen van bijeenkomsten die hieraan voldoen. (blz 9)

In enkele gemeenten speelt de vraag of burgercommissieleden een vergoeding moeten krijgen voor het bijwonen van de raadsvergadering op de publieke tribune. Dit is niet het geval. Burgerraadsleden krijgen alleen een vergoeding voor deelname aan vergaderingen die bedoeld zijn ter voorbereiding op de raadsvergadering en waarin feitelijk raadswerk wordt verricht. Aanwezigheid bij de raadsvergadering op de publieke tribune geldt dan ook niet als deelname aan een commissievergadering en burgerraadsleden krijgen dan ook geen vergoeding hiervoor. (blz 9)

Een openbare informatieavond die wordt voorgezeten door een raadslid en waar voorbereidend raadswerk plaatsvindt met een evenwichtige vertegenwoordiging van de raadsfracties, is dus een commissievergadering in de zin van art. 82 Gemeentewet. (blz 10)

Onder bepaalde voorwaarden kan de presentievergoeding van commissieleden worden aangemerkt als een vrijwilligersvergoeding. Op deze manier kan deze onbelast verstrekt worden. Per persoon kan in een jaar maximaal €190 per maand én maximaal €1.900 (cijfers 2023) per jaar aan vrijwilligersvergoedingen worden ontvangen (dubbele eis). (blz 7)

Bijlagen

- Circulaire toelichting wettelijke bepalingen over commissies in de Provinciewet en Gemeentewet stcrt-2024-1236-incl markerings
- Regeling min BZK vergoedingen 2024 stcrt-2023-33221-met markering